

1987 25 2012
Năm Nhìn Lại

Hồ Đức Linh

25 năm là một chặng đường dài, khởi đầu từ năm 1987 tại nhà thờ chính tòa St. Francis ở Metuchen, cộng đoàn được thành lập trong giai đoạn hoang mang của những người thuyền nhân tị nạn mà giờ đây vẫn còn được duy trì, thêm lớn mạnh tại St. James ở Woodbridge. Tôi viết lại đây một vài cảm nghĩ riêng tư và cũng muốn góp vài ý cho tương lai.

Linh Mục Quản Nhiệm

Trong 25 năm cộng đoàn có 6 linh mục quản nhiệm và đã thăng trầm với sự ra đi của các linh mục. Khi một linh mục được truyền chức cho một giáo phận thì vị linh mục sẽ thuộc và làm việc hầu như suốt đời trong giáo phận. Tại giáo phận Metuchen, chưa có linh mục Việt Nam nào được truyền chức, chỉ khi xưa có Linh Mục Nguyễn Hoài Chương nhưng ngài lại thuộc dòng Don Bosco nên không làm việc cho giáo phận. Vì vậy các linh mục quản nhiệm đều là linh mục ngoài giáo phận cho nên chỉ làm việc một thời gian rồi lại ra đi. May mắn thay Linh Mục Trần Việt Hùng đương nhiệm đã từ giáo phận Newark quyết định gia nhập vào giáo phận Metuchen trong năm vừa qua và hiện ngài là linh mục Việt Nam duy nhất trong giáo phận và sẽ làm việc trong giáo phận cho đến mãi đời. Ngoài giáo phận Metuchen, thì chỉ có 2 giáo phận có nhiều linh mục Việt Nam là Newark và Camden, còn giáo phận Paterson và Trenton thì không có linh mục Việt Nam nhưng vẫn duy trì thánh lễ hàng tuần.

Khi một linh mục đứng ra làm cho cộng đoàn Việt Nam là một hy sinh rất lớn bởi vì khi làm cho giáo xứ Mỹ thì rất thoải mái, đúng giờ và giải quyết theo sách vở; nhưng đối với Việt

Nam mình thì hay đột xuất vào giờ chót và lại rất nặng về tình cảm, cho nên các ngài rất tốn thời giờ và rất nhức đầu khó giải quyết sao cho dĩ hòa vi quý. Đa số các ngài vẫn phải phụ trách công việc giáo xứ toàn thời gian và phải giúp thêm cho Việt Nam nhất là trong những ngày chúa nhật. Vì vậy mỗi người giáo dân chúng ta cần có sự cảm thông, hỗ trợ và nâng đỡ các ngài trong đời hy sinh tận hiến và phục vụ cho cộng đoàn.

Tại Sao Tôi Tìm Về Cộng Đoàn?

Có một câu hỏi tôi thường đặt ra và cũng nghe nhiều người hỏi là tại sao tôi lại vào cộng đoàn, có phải dự lễ Mỹ vừa gần nhà, vừa nhanh và vừa tiện giờ có khỏe hơn không ạ?

Nếu tôi cảm thấy tôn giáo như một bôn phận thì điều này hoàn toàn đúng. Nếu tôi đi lễ tới nhà thờ trong cô đơn, chẳng biết những ai chung quanh, cũng chẳng cảm thấy phấn khởi về tâm linh, thì có lẽ nơi đó không thật sự là nơi tôi muốn tìm tới.

Nhưng may mắn thay khi tôi tìm tới cộng đoàn Việt Nam tôi gặp gỡ những người cùng nguồn gốc, cùng tiếng nói, cùng suy tư; chẳng mấy chốc tôi quen biết hết tất cả mọi người, một tuần thiếu vắng là mất đi một nụ cười. Hơn nữa tôi cũng có cơ hội tham gia các đoàn thể và các sinh hoạt trong cộng đoàn để tôi được dẫn dắt thăng tiến và xác tín hơn trong đức tin.

Trong khi các con cái tôi có lẽ không hiểu nhiều khi dự thánh lễ Việt Nam, nhưng thời gian rồi cũng quen. Bù lại chúng tôi được tình bạn sâu đậm giữa các bạn bè quen biết cùng lứa tuổi khi tham gia các sinh hoạt trẻ, biết thêm tiếng Việt, không cảm thấy xa lạ giữa người Việt và nhất là hăng hái khi đến nhà thờ.

Trường Thành Để Tự Lập

Trong xã hội Mỹ, đạo và đời hoàn toàn biệt lập, chính phủ không nhúng vào cũng như không trợ giúp các tôn giáo. Trong khi đó thì tại các nước Âu Châu thì các hoạt động tôn giáo vẫn được sự tài trợ của chính phủ và nhất là tại Việt Nam vì là một nước truyền giáo nên Giáo hội sở tại vẫn được sự trợ cấp của Tòa Thánh cũng

như từ các nước ngoài. Tuy không bắt buộc nhưng giáo dân Mỹ rất tích cực đóng góp tài chánh để cho tôn giáo được tự trị và phát triển. Nguyên thủy có danh từ “tithe” nghĩa là đóng 10% lợi tức cho tôn giáo, có nhiều tôn giáo tại Hoa Kỳ vẫn còn duy trì chỉ tiêu này. Tuy nhiên theo thống kê thì người Công Giáo Hoa Kỳ có tỷ lệ đóng góp thấp so với các tôn giáo khác, chỉ khoảng 2% lợi tức.

Còn người Việt Nam mình qua đây đã hơn 35 năm và có lẽ không còn là thành phần cần được giúp đỡ nữa; nhìn lên thì mình còn thua kém nhiều người nhưng nhìn xuống thì mình còn hơn nhiều người. Nhưng tại sao mình lại quá khiêm tốn trong việc đóng góp? Mình muốn có linh mục Việt Nam, có nhà thờ mát mẻ thoải mái trong mùa hè, có sưởi ấm trong mùa đông, có người cào tuyết để khỏi trơn trượt, có lớp giáo lý, có lớp Việt ngữ, có nơi sinh hoạt, có tĩnh tâm, có văn nghệ, có nơi nấu nướng, v.v. Ở Mỹ này họ thường rất sòng phẳng và tiền trao cháo múc, giáo xứ phải trả lương cho các linh mục dù rằng rất khiêm tốn và cũng cho nhiều người làm việc trong văn phòng và về bảo trì, đó là chưa kể nếu giáo xứ có thêm trường học. Nghĩ cho chí tình thì sự đóng góp của cộng đoàn có đủ để chi phí cho một linh mục chưa? Và nếu mình muốn có nhiều phương tiện trong một giáo xứ thì đầu tư đi nữa thì vấn đề tài chánh vẫn là đầu mối ngòi miệng trong sự tương quan qua lại. Tôi nghĩ 25 năm cộng đoàn cũng đã trưởng thành và cũng muốn chứng tỏ mình đã trưởng thành thì hãy nhìn lại cộng đoàn đã làm gì cho tôi và gia đình, ngược lại tôi đã làm gì và sẽ làm gì để đáp trả?

Viễn Ảnh Tương Lai

Nhìn quanh quần trong giáo phận với những người Ba Lan, người Ý, người Hung Gia Lợi,... qua đây trong những thập niên đầu thế kỷ 20 thì họ đã sống quây quần và xây dựng các giáo xứ sắc tộc; nhưng dần dần thì họ cũng tan mác nhưng vẫn còn duy trì phần nào tinh thần bản xứ trong các giáo xứ. Đối với người Á Châu vì căn bản văn hóa và truyền thống khá khác biệt với người Âu châu thì việc hội nhập văn hóa sẽ lâu dài hơn và nhất là nếu hàng năm vẫn tiếp

tục có các gia đình đoàn tụ và định cư. Tuy vậy khi thế hệ này qua đi thì liệu thế hệ sinh trưởng tại đây có thể tiếp nối nếu không có sự chuẩn bị?

Theo tôi, nếu cộng đoàn Việt Nam còn tồn tại thì cộng đoàn phải nhắm tới là một cộng đoàn Mỹ gốc Việt (Vietnamese American). Tôi có làm việc với nhiều em trẻ thì vấn đề tâm linh rất riêng tư và phải gần gũi trong ngôn ngữ của mình. Nếu một em sinh ra tại đây, hiểu tiếng Việt mập mờ, mà phải đi học giáo lý bằng tiếng Việt thì có lợi không? Nếu không hiểu, không biết thì làm sao mà giữ vững niềm tin được? Ngược lại, nếu các em không có căn bản tiếng Việt để đọc và để hiểu thì sẽ bơ vơ trong môi trường người Việt. Có nhiều em đã chia sẻ là quá tiếc khi còn nhỏ không chịu khó học thêm tiếng Việt và khi đã vào đại học và đã trưởng thành thì không có cơ hội để học nữa.

Tôi rất tiếc và đau buồn khi thấy nhiều em khi còn ở với gia đình hồi trung học rất tích cực trong các sinh hoạt, là những triển vọng cho tương lai cộng đoàn. Nhưng băng qua thời kỳ đại học và khi ra trường đi làm thì không thấy lui tới với cộng đoàn nữa. Trong khi đó tôi biết nhiều cộng đoàn khác những người trẻ đã trở về và dần dần tích cực làm gương sáng và mang lại luồng gió mới trong các sinh hoạt thêm tươi trẻ và sinh động. Phải chăng cộng đoàn này đã lãng quên để mất một thế hệ hứa hẹn cho tương lai?

Trường Việt Ngữ

Cộng đoàn đã để ý tới dạy Việt Ngữ từ những ngày đầu mới thành lập, cảm ơn các thầy cô đã bỏ ra nhiều công sức trong bao năm để dạy dỗ các em biết đọc và hiểu được tiếng Việt. Tuy dầu các em trong nhà có thể nói chuyện và hiểu được tiếng Việt, nhưng tới trường Việt Ngữ có lẽ là cơ hội duy nhất trong cuộc đời các em có

thể học để đọc và viết tiếng Việt. Mặc dầu đã có nhiều cố gắng, nhưng trường Việt Ngữ chỉ mở được các lớp cho các em tiểu học còn các em trung học thì tuyệt nhiên không thực hiện được. Theo tôi nghĩ thì ở trường trung học các em có các lớp ngoại ngữ tiếng Pháp, tiếng Tây Ban Nha, thì tại sao mình lại không có lớp tiếng Việt ở trình độ trung học được? Đây chính là thời gian quan trọng để giới thiệu con em về lịch sử, địa lý cũng như văn hóa và tập quán Việt, nếu cộng đoàn không đủ nhân lực thì cũng mong đợi sự hỗ trợ và hợp tác của cả cộng đồng người Việt để thực hiện.

Thay Đổi Nhân Sự

Theo tôi nghĩ một trong những lý do chính yếu của sự mất mát trên là thiếu thay đổi nhân sự. Có thay đổi mới có cải tiến, chẳng hạn việc giới hạn nhiệm kỳ trong các quốc gia Tây phương tự nó làm bớt ỷ lại mà luôn thăng tiến và sự chuyên chế cuồng tín ở các nước Trung Đông cũng như ở Việt Nam làm đình trệ vì hết sáng kiến. Trong một cộng đoàn cũng tương tự, có người đảm nhận một chức vụ trong bao nhiêu năm mà không có người thay thế vì ai cũng sợ mình làm không được hay không bằng. Ai cũng vậy khi đã có trách nhiệm thì mình mới hy sinh và không thờ ơ với nhiệm vụ, có làm có biết mới cố gắng tìm tòi học hỏi và làm tốt hơn được. Theo tôi nghĩ có lẽ mỗi chức vụ trong cộng đoàn chỉ nên giới hạn trong vài nhiệm kỳ liên tục thì hầu mới có thể đưa vào những người trẻ thêm năng động cho tương lai.

Tri Ân

Tôi cảm ơn mọi người trong cộng đoàn mà nhất là các cha quản nhiệm đã cho tôi có cơ hội phục vụ trong 25 năm qua với một mục đích là cho danh Chúa được thể hiện hơn. Tôi vui mừng vì có được những người bạn chí tình cảm thông lúc vui buồn thăng trầm trong bao năm. Nhìn những người trẻ tuy dầu không rành tiếng Việt vẫn hàng tuần dự lễ vững niềm tin, tôi mong đợi các bạn là những người sinh trưởng và lớn lên tại đây sẽ tiếp tục 25 năm tới cùng các cha quản nhiệm giúp cộng đoàn được thăng tiến và tự hào là những người Công giáo Việt Nam trong giáo hội đa văn hóa Hoa Kỳ.

Chức Mừng Cộng Đoàn

Phan Văn An

Chúc Cộng Đoàn Mẹ Lên Trời,

Hồn an, xác mạnh tràn trẻ hồng ân.

Ưng dung, thú thái, chuyên cần,

Cùng nhau xây dựng Cộng Đoàn tiến lên.

Mừng cho tất cả thành viên,

Ưng thuận phục vụ triển miên tháng ngày.

Những lúc vất vả đắng cay,

Cùng mình chịu đựng, chừa cay chừa đắng

Cùng nhau lo hết mọi bề,

Ông bà, anh chị vai kề bên nhau.

Người đến trước kẻ đến sau

Góp công, góp sức mau mau chầu toàn

Đưa nhau phục vụ hân hoan

Đan bức gạc bỏ hoàn toàn vì yêu

An tâm xây dựng mọi điều

Nêu gương nhân đức nhiều người noi theo

New Jersey, 12/2011